

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5C/73/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816204727
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816204727.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci navrhovateľa: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti odporcovi: M. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. C. D.T., t.č. bytom W. C. D., G. XX, o zaplatenie 142,71 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Súd odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy 142,71 eur spolu s 28% ročným úrokom od 1.5.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Návrh zdôvodnil tým, že s odporcom uzavrel zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa 23.6.2011, na základe ktorej zriadil a viedol pre odporcu účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. Vzhľadom na porušenie zmluvy zo strany odporcu tým, že odporca sa na uvedenom účte dostal do nepovoleného debetu vo výške žalovanej istiny, navrhovateľ účet odporcu zatvoril, o čom bol odporca informovaný posledným výpisom z účtu. Dlžnú sumu odporca doposiaľ neuhradil.

Odporca sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil, k návrhu na začatie konania sa nevyjadril.

Na pojednávanie sa nedostavil ani navrhovateľ, ktorý svoju neúčasť písomne ospravedlnil. Súd preto pojednával v neprítomnosti účastníkov konania podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vykonal dokazovanie oboznámením obsahu zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 23.6.2011, výpisu z účtu odporcu, všeobecných obchodných podmienok - Prima banka Slovensko, a.s. („všeobecné podmienky“), úrokových sadzieb produktov navrhovateľa, vyjadrenia navrhovateľa zo dňa 12.5.2016, oznámenia o odstúpení od zmluvy zo dňa 18.4.2013, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Účastníci dňa 23.6.2011 uzatvorili zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej navrhovateľ zriadil pre odporcu účet č. 9061858001/5600. Z návrhu navrhovateľa, ako aj z priloženého výpisu z účtu odporcu vyplýva, že odporca sa dostal na účte do nepovoleného debetu vo výške 142,71 eur. Navrhovateľ preto listom zo dňa 18.4.2013 odstúpil od zmluvy s odporcom v súlade s bodom 3.11.5. všeobecných podmienok. V zmysle všeobecných podmienok - čl. 19.8. sa písomnosť považuje za doručенú tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku. Účinky odstúpenia od zmluvy preto nastali dňa 21.4.2013. Odporca dlžnú sumu navrhovateľovi neuhradil. Navrhovateľ si preto voči odporcovi uplatnil svoj nárok prostredníctvom súdu vo výške 142,71 eur spolu s úrokom vo výške 28% ročne od 1.5.2013 do zaplatenia.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere /§ 497 Obchodného zákonníka a nasl. ustanovenia/.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, 3 až 4 Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone stanovenej /§ 101 až 110/. Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom od 1.5.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Bolo nepochybne preukázané, že medzi odporcom a navrhovateľom existoval zmluvný vzťah na základe zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb s tým, že odporca

sa na účte dostal do nepovoleného prečerpania a tento vzťah sa spravuje podľa § 497 Obchodného zákonníka. Tento záväzkový vzťah má zároveň charakter spotrebiteľskej zmluvy a vzťahuje sa naň aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a tiež ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené tiež platí, že zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskeho zákonníku lex specialis. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 129/2010 Z. z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch. Aj v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa.

Listom zo dňa 18.4.2013 navrhovateľ odstúpil od Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb v súlade s ustanovením 3.11.5 písm. b) všeobecných podmienok z dôvodu porušenia povinností odporcu tým, že bežný účet bol v nepovolenom prečerpaní a odporca v lehote určenej bankou toto nepovolené prečerpanie nevyrovnal. Zároveň vyzval odporcu k zaplateniu debetného zostatku do troch dní od doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy bolo v zmysle všeobecných podmienok doručené odporcovi dňa 21.4.2013 a týmto dňom nastali účinky odstúpenia.

Ak navrhovateľ ako veriteľ odstúpil dňa 21.4.2013 od zmluvy, došlo k zániku predmetnej Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 23.6.2011. Navrhovateľ sa voči odporcovi domáha zaplatenia neuhradenej sumy nepovoleného prečerpania v sume 142,71 eur spolu s 28% ročným zmluvným úrokom od 1.5.2013 do zaplatenia.

Na základe vykonaného dokazovania a v zmysle § 48 ods. 1 a 2, § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka dospel súd k záveru, že ak navrhovateľ listom zo dňa 18.4.2013, ktorý bol odporcovi doručený dňa 21.4.2013, odstúpil od predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo k jej zrušeniu od začiatku a účastníci predmetnej zmluvy sú si povinný v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. V zmysle § 39, § 54 ods. 1, § 48 a § 457 OZ je nutné konštatovať, že zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku ex tunc (§ 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade vzniká právo navrhovateľa domáhať sa od odporcu vrátenia poskytnutého úveru, t.j. nepovoleného prečerpania na účte, nie však úrokov za úver zo zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa o vrátenie plnenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje, inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníka. Nemožno tiež prehliadnuť, že je to navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu (vrátane všeobecných podmienok) a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Ustanovenie článku obchodných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre odporcu nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka. Za daného stavu majú teda prednosť ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v rámci spotrebiteľského práva (tento názor vyplýva napr. z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č.k. 17Co/50/2012). Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v súlade s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľa aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča Smernica rady 93/13/PHS. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 Občianskeho súdneho poriadku) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života.

Vzhľadom k tomu, že vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, súd musí v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. z úradnej povinnosti skúmať, či nárok navrhovateľa nie je premlčaný. Ako bolo uvedené, navrhovateľ od zmluvy s odporcom odstúpil a účinky odstúpenia nastali 21.4.2013. Od tejto doby si navrhovateľ mohol uplatniť voči odporcovi svoj nárok na vydanie bezodôvodného obohatenia. Premlčacia doba je podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka 2 roky a v danom prípade uplynula 21.4.2015. Navrhovateľ návrh na súd podal až dňa 14.4.2016, teda po uplynutí

premlčacej doby. S prihliadnutím k týmto skutočnostiam návrh navrhovateľa súd považoval z dôvodu premlčania za nedôvodný a preto ho zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca mal v konaní plný úspech, má preto nárok na náhradu trov konania. Odporcovi však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..